

laan, Utrecht) een bladkoninkje, *Phylloscopus humei praemium* Math en Ired., bevindt. Hij zal hiernaar nog een nader onderzoek instellen.

In aansluiting aan zijn artikel over boomgierzwaluwen en hoornzwaluwen (zie dit tijdschr., 8, 1935, p. 54—61), demonstreert hij het aan een rubbertak gekleefde nestje van de gekuifde boomgierzwaluw, *Hemiprocne longipennis harterti* (Stres.) en een nest met ei van de javaansche hoornzwaluw, *Batrachostomus javensis* (Horsf.).

Voorts laat spreker als voorlooper van een door hem te schrijven bijdrage over Borneo-roofvogels een huid van een dwergvalk, *Microhierax fringillarius* (Drap) rondgaan en demonstreert eenige legsels van *Phasianidae*, nl. van gekuifde boschpatrijs, *Rollulus roulroul* (Scop.), zwarte boschpatrijs, *Melanoperdix nigra borneensis* Roths., dwergkwartel, *Excalfactoria chinensis lineata* (Scop.), gekuifd vuurrughoen, *Lophura ignata* (Shaw en Nodder), kuifloos vuurrughoen, *Houppifer erythrophthalmus pyronotus* (Gray), en een paar zeer mooi geteekende eieren van een frankolijn, de langsnavel-patrijs, *Rhizothera l. longirostris* Temm.

Tot slot vertelt spreker iets over de pitta's of prachtlijsters, die in een aantal soorten den Indischen Archipel bewonen. Hij laat eenige legsels en eieren van *Pitta sordida mülleri* Bp., *Pitta gr. granatina* Temm., en *Pitta arcuata* Gould. circuleeren, en heeft een lantaarnplaatje medegebracht van een levende *Pitta brachyura cyanoptera* Temm. Spreker kondigt aan over deze fraaie en interessante familie in dit tijdschrift iets te zullen publiceeren.

Aan het slot van de vergadering krijgt de heer STRIJBOS het woord voor het houden van een causerie over het vogelleven op IJsland (met lichtbeelden). Behalve zeer fraaie photos van de typische zeevogels gaf spreker de aanwezigen vele beelden te zien, die betrekking hebben op het leven van de bewoners van het eiland.

Nadat de voorzitter den heer STRIJBOS bedankt had voor zijn interessante bespreking, kreeg de heer COOMANS DE RUITER nog gelegenheid verschillende Indische hoendersoorten te projecteeren.

Om half zes werd de vergadering gesloten.

De Secretaris, C. EYKMAN.

Literatuur.

Jan P. Strijbos, DE BLAUWE REIGER. Met een voorwoord van Dr Jac. P. THIJSSE. Amsterdam, L. J. VEEN. Zonder jaartal [1935], 192 blz.; 60 repr. naar foto's van Mr W. J. H. STAM en den schrijver. Prijs ing. f 3.90, geb. f 4.90.

Het is een waar genoeg een aankondiging van dit kostelijke boek te mogen schrijven. Tusschen alle minderwaardigs, dat in Nederland op

de natuur-historische boekenmarkt verschijnt, steekt dit werk door inhoud en uitvoering verre uit. — Aanleiding tot het fotografeeren, filmen en ten slotte tot het schrijven van dit boek over den blauwen reiger was de bekende verhandeling over de paringsbiologie van dezen vogel door Dr Jan VERWEIJ, aan wien dit boek ook werd opgedragen. Al vroeg had STRIJOS zelf ook belangstelling voor den blauwen reiger gehad. Hoe smakelijk vertelt hij niet van z'n eerste ontmoeting op „Beeckensteijn"! Later heeft hij zich vooral grondig bezig gehouden met de kolonie op „Zomerlust", een boerderij onder Sloten, waarvan de eigenaar er een vogeldagboek op na hield en onder het melken met een kleinen kijker naar de reigers gluurde! Eerst in 1925, maar vooral in 1930 werd, na tal van mislukte pogingen, opnieuw begonnen, nu ook met het smalfilm-apparaat. Bij de kolonie werd een hooge schuilhut gebouwd en van daar uit werd het intieme leven der vogels bespied en vastgelegd. — Al vroeg in het voorjaar zijn de blauwe reigers op de broedplaats terug. Weldra begint dan de paarvorming, waarbij vooral het ♂ de leiding neemt. Er is dus ook hier geen constant huwelijk! Het ♂ neemt een nest in bezit en verdedigt dit krachtig tegen eventuele andere gegadigden. Het begint daarna met het uitstooten van de liefdeslokreep, een kreet, die heel veel op den gewonen gelijkt, en houdt daarmede pas op als een ♀ nadert. Dan volgt een merkwaardige ceremonie, de rekbeweging (foto's p. 101—102—103). Daar ook het ♀ deze rekbeweging uitvoert, moet deze beschouwd worden als een verlangen naar den partner. Als een specifiek mannelijke uiting beschouwt VERWEIJ daarentegen de „snappbeweging" (foto p. 110), die door hem omschreven wordt als de vischgrijpbeweging, dienstbaar gemaakt aan het liefdeleven. Na verschillende inleidende handelingen, komt soms vrij spoedig de copulatie tot stand (foto p. 115). Wanneer de eieren eenmaal gelegd zijn, lossen ♂ en ♀ elkaar af (foto p. 121). Ook aan het nest bouwen zij beiden, zelfs des nacht (foto's p. 85—86—87—176) en ook nog als de jongen reeds vliegvaardig zijn. Het nestmateriaal halen zij uit de naaste omgeving. Na het leggen van het eerste ei wordt onmiddellijk met het broeden begonnen. Na 25 dagen komen de eieren uit (foto's p. 135—137). Aanvankelijk worden de jongen door ♂ en ♀ afwisselend gekoesterd, later blijft de oude vogel op het nest staan, de jongen onbedekt latende (foto's p. 143—177). Aan het voederen gaat steeds het bedelen der jongen vooraf, waarbij zij den snavel van den ouden vogel trachten te pakken en luid kèkken (foto p. 141). Van voeren uit den krop is evenwel geen sprake; de oude vogel stort het voedsel in de nestkom (foto p. 174). Gedurende de eerste tien dagen liggen de jongen hulpeloos in het nest (foto p. 51). Na de vierde week wandelen zij er evenwel al doorheen en beginnen een aanvang te maken met de vlieg oefeningen. Een paar weken daarna vliegen zij uit (foto's p. 159—163). — Zooals uit deze samenvatting blijkt, bevat dit boek hoofdzakelijk gegevens over de voortplantingsbiologie van den reiger, een eigenlijke monographie is het dus niet, ook al bevat het vele wetenswaardigheden, belangrijke opmerkingen en waarnemingen buiten het eigenlijke onderwerp om. — Over den inhoud van dit gave boek valt slechts weinig op te merken. Het is geschreven in goed Nederlandsch (gelukkig niet in de examenspelting), vlot, boeiend en vaak geestig typeerend. De inleiding is echter wel wat lang en soms ook wat al te weinig terzake, terwijl een indeeling in hoofdstukken aan de compositie van het werk ten goede zou zijn gekomen. Ook stelde het mij te leur, dat STRIJOS den foutieven naam woudaapje in plaats van wouwaapje handhaaft; de uitdrukking „sjoeg op reigers" (p. 40) valt uit den toon. — De foto's zijn boven allen lof verheven, aesthetisch en vooral biologisch van ongemeene waarde. Ik neem het den uitgever echter beslist kwalijk, dat hij de prachtige foto van Mr STAM op p. 122 heeft verminkt. Het strekt hem evenwel tot eer, dat het boek niet is verschenen in den smakeloozen vorm (opdikkend papier, veel te groote lettersoort), waarin de meesten zijner collega's, tegemoetkomend aan den slechten smaak van het publiek, hun boeken op de markt brengen. Het boek is bovendien goed gedrukt; het meerendeel

der foto's komt op het kunstdrukpapier uitstekend tot zijn recht. Enkele typografische buitensporigheden hadden beter achterwege kunnen blijven. Het omslag levert het bewijs, dat dit werk niet aan een reclamebureau kan worden toevertrouwd. A. SCHEYGROND.

Acta Ornithologica Musei Zoologici Polonici, Tom I, Nr. 10, I-XII-1934. Juljusz FRYDRYCHEWICZ, Die in polnischen Südost-Karpathen gesammelten Vögel.

Idem, Tom I, Nr. 11, 15-XII-1934. Janusz DOMANIEWSKI, Compte rendu de l'activité de la Station pour l'Etude des Migrations des Oiseaux pour l'année 1933.

Idem, Tom I, Nr. 12, I-V-1935. Wladyslaw RYDZEWSKI, Die Invasion des Tannenhähers, *Nucifraga caryocatactes macrorhynchos* Brehm, im Jahre 1933 in Polen (Tab. VII).

Idem, Tom I, Nr. 13, 15-V-1935. Zygmunt GODYN, Liste des Oiseaux observés aux environs de Biala et Oswiecim (voïévodie de Cracovie).

Idem, Tom I, Nr. 14, 27-VII-1935. Wladyslaw RYDZEWSKI, Etudes sur le notarium chez les Oiseaux. (Tab. VIII — XI).

Alda, Série III, 7e année, no. 1, Janvier-Mars 1935. M. BOUBIER, Rapport sur les travaux de la Commission pour l'unification des noms français d'oiseaux. — Dr H. DALMON, Les littoraux d'Aunis et Saintonge; leurs peuplements aviaires. — P. MADON, Contribution à l'étude du régime des oiseaux aquatiques, I, Charadriiformes. — H. JOUARD, Sur la distribution en France des deux espèces d'Hypolaïs, et sur quelques-uns des caractères propres à les faire distinguer sûrement. — N. MAYAUD, Sur la présence en France au XIXe siècle de la Perdrix de Barbarie. — B. MOUILLARD, La Rousserolle verderolle dans la région de Laon. — Dr P. POTY, L'Identification en histoire naturelle. Une nouvelle méthode. — Correspondence — Notes et Faits Divers. — Bibliographie.

Idem, no. 2, Avril-Juin 1935. G. DEMENTIEFF, Contribution à l'avifaune de la Sibérie Nord-Est; liste des oiseaux recueillis par N. P. SOKOLNIKOW dans la région du fleuve Anadyr. — R. PONCY, Notes ornithologiques concernant le département de la Haute-Savoie. — P. MADON, Contribution à l'étude du régime des oiseaux aquatiques, II, Ralliformes; III, Ardéiformes. — R. LE Dû, Notes et observations sur le Bec-croisé nord-africain dans la région de Tébessa. — Marquis DE TRISTAN, Sur la reproduction des Pouillots siffleur et de Bonelli en Sologne. — G. DE GUIRTCHITCH, Chronique ornithologique tunisienne pour l'année 1934. — H. HEIM DE BALSAC, Remarques sur la distribution et la biologie de la Gelinotte dans l'Est de la France. — A. JULIEN, Observations sur des pontes de Rousserolles effarvate et verderolle parasitées par le coucou. — A. CLAUDON Le Milan noir dans le département des Vosges. — Correspondance. — Notes et Faits Divers. — Bibliographie.

Idem, no. 3, Juillet-Septembre 1935. R. HAINARD et O. MEYLAN, Notes sur le Grand Tétrás avec onze dessins d'après nature. — Baron R. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, Les Pigeons du genre *Electroenas*. — E. SPANGENBERG et G. DEMENTIEFF, Contribution à l'avifaune du Thian-Chan occidental. — L. TROUCHE, Sur les manifestations vocales de la Bouscarle de Cetti. — P. MADON, Contribution à l'étude du régime des oiseaux aquatiques, IV, Lariformes. — B. MOUILLARD, Observations ornithologiques faites en Basse-Auvergne en mai 1935. — N. MAYAUD, Nouvelle contributions à l'étude systématique de *Parus palustris* en France. — Vicomte EBLÉ, Notes d'été en Finistère. — Correspondance. — Notes et Faits Divers. — Bibliographie.

Idem, Série III, No. 4, Octobre-Décembre 1935. Henri JOUARD, Louis LAVAUDEN (avec un portrait). — Henri HEIM de BALSAC, La notion d'espèce et de sous-espèce dans ses rapports avec la biogéographie. — WL. S. STACHANOV, De la répartition géographique de certains oiseaux dans la contrée du Bas-Amour et sur l'île Sakhaline. — Georges P. DEMENTIEFF, Sur des cas d'asymétrie de coloration chez les Gerfauts, *Falco gyrfalco* L. — Georges P. DEMENTIEFF, Contribution de l'avifaune de l'Extrême-Nord de la Sibérie (presqu'île de Taïmyr). — M. BLANCHET, Sur une niche de *Lanius minor* (avec trois photographies). — R. LIENHART, Paul PARIS, Sur un trait de mœurs peu connu de certains Pics (avec quatre photographies); I. Pics et Conifères, II. Pics et Tilleuls. — Dr A. ROCHON-DUVIGNEAUD, Notes de vacances dans les Pyrénées. — Bernard MOUILLARD, Une famille de Hiboux des marais, *Asio flammeus*, en Auvergne. Notes et observations biologiques. — Albert HUGUES, Des questions sur les Cailles. — Bernard MOUILLARD, Notes sur la biologie du Faucon crécerelle, *Falco tinnunculus*. — Albert HUGUES, Simples notes sur la Pie bavarde, *Pica pica*. — André CLAUDON, La Bondrée apivore, *Pernis apivorus apivorus*, dans le département des Vosges. — P. MADON, Contribution à l'étude du régime des oiseaux aquatiques (fin). V. Ansériformes. — Correspondance, Notes et Faits divers. — Nécrologie. — Bibliographie.

American Mus. of Nat. Hist., Vol. LXVIII, Art. VII, Issued September 30, 1935. Frank M. CHAPMAN, The Courtship of Gould's Manakin (*Manacus vitellinus vitellinus*) on Barro Colorado Island, Canal Zone.

Ber. des Ver. Schlesischer Ornithologen, 20. Jahrg., Heft 1/2, März 1935. F. W. MERKEL, Zur Fortpflanzungsbiologie der Beutelmeise (*Remiz p. pendulinus*) in Schlesien. — Otto SCHNURRE, Einseitige Ernährung eines Wanderfalken. Ein Beitrag zum Spezialistenproblem im allgemeinen. — H. SICK, Spiegeln die Gesänge der „Spötter“ unter den Singvögeln die Zusammensetzung der sie umgebenden Avifauna wider? — F. W. MERKEL, Der Raufusskauz in Schlesien. — Herbert KRAMER, Eine Neuentstandene Lachmöwenkolonie in der Preussischen Oberlausitz. — Wolfriedrich EICHLER, Fernfunde von in Schlesien beringten Singdrosseln. — R. STADIE, Seuchenhafte Erkrankungen der Vögel und ihre Bedeutung für den praktischen Vogelschutz. — Kleine Mitteilungen. — Aus der Vereinstätigkeit. — Mitteilungen. — Schriftenschau.

Idem, 20. Jahrg. Heft 3/4, Juli 1935. Victor ZEBE, Weiteres vom Schlangenanader. — M. BRINKMANN, Der Bestand des weissen Storches (*Ciconia c. ciconia* L.) in Ober- u. Niederschlesien nach der Zählung von 1934. — R. STADIE, Schlesische Beringungs-Ergebnisse bei Kohlmeisen, Blaumeisen, Grünfinken, Goldammern, und Kernbeissern. H. ECKE-TSCHAMMENDORF, Woher kamen die Sumpfhohoreulen der Brutinvasion 1933 in Schlesien? — Kleine Mitteilungen. — Aus der Vereinstätigkeit. — Mitteilungen. — Schriftenschau.

The Condor, 37, no. 2, March-April 1935. E. C. ALDRICH, Nesting of the Dusky Poor-will. — A. D. DUBOIS, Nests of Horned Larks and Longspurs on a Montana Prairie. — L. MILLER, A second Avifauna from the Mc. Kittrick Pleistocene. — From field and study — Notes and news. — Publications reviewed.

Idem, 37, no. 3, May-June, 1935. Harold MICHENER and Josephine R. MICHENER, Mockingbirds, their Territories and Individualities (with one ill.). — C. LYNN HAYWARD, The Breeding Status and Migration of the Caspian Tern in Utah (with two ills.). — Alden H. MILLER and T. T. MCCABE, Racial Differentiation in *Passerella (Melospiza) lincolni* (with four ills.). — P. A. TAVERNER, Continental Land Masses and their Effect upon Bird Life (with two ills.). — J. STUART ROWLEY, Notes on

Some Birds of Lower California, Mexico (with two ills.). — From field and study. — Notes and news. — Minutes of Cooper club meetings.

Idem, 37, no. 4, July-August, 1935. J. A. MUNRO, Bird Life at Horse Lake, British Columbia (with three ills.). — John R. ARNOLD, The Changing Distribution of the Western Mockingbird in California (with two maps). — H. S. SWARTH, Systematic Status of Some Northwestern Birds. — H. B. CONOVER, A New Race of Ruffed Grouse from Vancouver Island. — Hildegarde HOWARD, A New Species of Eagle from a Quaternary Cave Deposit in Eastern Nevada (with one ill.). — From Field and study. — Notes and news. — Minutes of Cooper club meetings.

"*Dansk Fugle*", 1935. Chr. OVERGAARD, „Herningegnens Fugleliv” (Vogelleven van de omstreken van Herning — midden Jutland —). — H. BECK, „Biologische Studier vedrørende Mejserne paa Strødam” (Biologische studiën betreffende meezen op Strødam). Resultaten van een 7-jarige contrôle over 200 genummerde nestkastjes voor meezen. — „Danmarks Storke. Redernes Fordeling 1934” (Denemarken's ooievaars. Nestenverdeling — over de verschillende eilanden — in 1934). Een kaart, vervaardigd naar de resultaten van de telling der ooievaars door P. SKOVGAARD. In totaal nestelden, in geheel Denemarken, in 1934, op zijn minst 859 paar ooievaars en had eene uitbreiding met minstens 104 paren plaats. Tsj. Gs. DE VRIES.

Dansk Ornithologisk Forenings Tidsskrift, 1935, Hefte 1. De aflevering begint met eene levensbeschrijving van de hand van Boye THORUP van Hans PEDERSEN, die, op 75-jarigen leeftijd, den 7en Februari 1935 overleed. — Vagn HOLSTEIN, „Dompap, *Pyrrhula p. pyrrhula* (L.), som Ynglefugl i Jægerspris Skove i 1934” (Noordsche goudvink als broedvogel in het Jægersprisbosch — omgeving van Kopenhagen — in 1934). Minstens 9 paar hebben in 1934 in het bovengenoemde boschcomplex, dat ca. 1800 h.a. groot is, gebroed. — „Dompapper, *Pyrrhula pyrrhula*, iagttaget om Sommeren paa Sjælland i de senere Aar” (Noordsche goudvinken, waargenomen op Seeland, gedurende de zomers van de laatste jaren). Mededeelingen van verschillende waarnemers, waarvan ééne met een foto van een mannetje bij zijn nest. — Bernt LØPPENTHIN, „Dompappen, *Pyrrhula p. pyrrhula* (L.), som Ynglefugl paa Bornholm” (De noordsche goudvink als broedvogel op Bornholm). Op grond ook van snavel- en vleugelmaten, komt de schr. tot de conclusie, dat de broedvogels van Bornholm en Seeland inderdaad tot den grooten, noordelijken vorm behooren. De kleinere, zuidelijke vorm, *P. p. coccinea*, broedt in Sleeswijk-Holstein en dus zéér waarschijnlijk ook in Zuid-Jutland. — Arthur CHRISTIANSEN, „Ynglende Korsnæb i Herningegnens Plantager” (Broedende kruisbekken in de dennen-aanplantingen in de omgeving van Herning). De groote pijnboom-aanplantingen, die, sinds eene menschenleeftijd, op de Jutlandsche heiden hebben plaatsgevonden, zijn, naar des schrijvers meening, oorzaak geweest van veel veranderingen in natuur en dierenleven. En het meest interessant is wel, dat kruisbekken, die vroeger nimmer in Denemarken broedden, thans tot de geregelde broedvogels zijn gaan behooren. — Axel HOLM, „Aendringer i Sydøstjyllands Fuglefauna i en Menneskealder” (Veranderingen in de avifauna van zuidoost-Jutland gedurende een menschenleven). Schr. zegt, dat men dikwijls hoort beweren, dat de deensche avifauna, in den loop der eeuwen, voortdurend armer is geworden, doch dat men zéér zelden ziet aangegeven, hoeveel zij verminderde. Hij geeft dan eene vergelijking tusschen eene lijst, die A. H. FABER, in de jaren 1875—'97 heeft gepubliceerd over de vogels uit de omgeving van Horsens en Vejle („Optegnelser om Vejle — og Horsensegnens Fuglefauna i Aarene 1875—'97”) en eene, die hijzelf, in 1931, heeft uitgegeven betreffende 12-jarige waarnemingen in de omgeving van Egtved („12 Aars Iagttagelser fra Egnen omkring

Egtved"). FABER's lijst omvat 105 broed- en 69 trek- of zwerfvogels; de zijne 113 broed- en 25 trekvogels. FABER heeft zijne waarnemingen evenwel ook 's winters uitgestrekt tot buiten in de fjorden. Deze gebieden heeft schr. echter nimmer bezocht, zoodat men, naar zijne meening, de groepen van duikenden, zeekoeten, alken en meeuwen (24 in getal) van FABER's trek- en zwerfvogels, buiten beschouwing moet laten. — Tage LA COUR, „Viben i Dansk Folkeminde" De kievit in de deensche volks-overleveringen). — Boekbespreking. Tsj. Gs. DE VRIES.

Fauna och Flora, 1935, Häft 1. Mauritz MAGNUSSON, „Utdrag ur anteckningar vid ringmärkningsarbetet vid Hasselfors sommaren 1934" (Uittreksel uit de aantekeningen betreffende het ringen van vogels in de buurt van Hasselfors in den zomer van 1934). 689 vogels, behoorende tot 29 species, werden geringd. — Einar LÖNNBERG, „Våra Korsnäbbars, *Loxia*, periodiska uppträdande" (Periodieke verschijning van onze kruisbekken). — Valton JOHANSSON, „Från fårens och fåglarnas Ö.; Ornitologiska iakttagelser på Lilla Karlsö sommaren 1934" (Van het schapen- en vogeleiland; ornithologische waarnemingen op klein Karlsö in den zomer van 1934). — Einar LÖNNBERG, „Förlängd flyttning såsom spridningsfaktor ännu en gång" (Nogmaals de verlengde trek als uitbreidingsfactor). — „Återfunna ringmärkta fåglar" (Teruggevonden geringde vogels). — „Smärre meddelanden" (Korte mededeelingen).

Idem, Häft 2. Karin JANSSON, „Iakttagelser från Gotska Sandöns fågelvärld från mitten av augusti till mitten av december 1933 och 1934 (Waarnemingen betreffende de vogelwereld van het Gotska Sandö van medio Augustus tot medio December 1933 en '34). — Björn HOLM, „Fågelnöiser från Luleåtrakten" (Vogelnotities uit de streek van Luleå). O.a. een foto van een nest van den reuzenster, *Hydroprogne caspia* (Pall.). — „Meddelanden och notiser rörande Nerikes fågelvärld" (Mededeelingen en aantekeningen betreffende de vogelwereld van het — regeeringsdistrict — Nerike). Van verschillende waarnemers. Holger VIBERG vertelt van één nest van de wouw, *Milvus m. milvus* L., en zes nesten van den vischarend, *Pandion h. haliaetus* L. Het eene wouwenjong (dat overbleef van het drietal, dat werd uitgebroed) was na ongeveer 6 weken „vliegvaardig"; jonge vischarenden waren dit na circa 7½ week. — John BERNSTRÖM, „Om een nykläckt strandpipareunge, *Charadrius a. alexandrinus* L." (over een pas uit het ei gekomen strandpluvierjong). Wil er een nieuw vogelgeslacht tot stand komen, dan moeten, bij de ouden, drie aandriften (door STUART BAKER „furores" genoemd) optreden, nl.: A. de geslachts- of paringsdrang; B. de drang tot broeden; C. de voedingsdrift. De eerste is van physiologischen aard en duurt, tot het laatste ei gelegd is; de tweede is visueel, door het zien van de eieren (misschien ook door de aanraking daarvan), de derde is auditief, als het piepen der jongen wordt gehoord.

Deze drie „drift-fasen" zijn echter niet scherp begrensde. Er bestaan overgangen, zoodat B kan optreden, als A nog functioneert en C, vóórdat B is uitgewerkt (wat noodig is bij soorten, die — soms of geregeld — direct op het eerste ei gaan broeden. Ref.). — Weergevangen geringde vogels. — Korte mededeelingen. — Boekbespreking.

Idem, Häft 3. Sigfrid DURANGO, „Bidrag till kännedomen om fågel-faunan i Lau, Gotland" (Bijdrage tot de kennis der avifauna van Lau — Oost-Gotland). — Gunnar NORQVIST, „Några för Öland nya häckfåglar" (Eenige nieuwe broedvogels van Öland). Roodhalsfuut, *Podiceps g. griseigena* (Bodd.), geoorde fuut, *Podiceps n. nigricollis* Brehm, en groote stern, *Sterna s. sandvicensis* Lath. — Weergevonden geringde vogels. O.a. een aschgrauwe kiekendief, *Circus pygargus* (L.), op 15 Juli 1930, in noordoost-Schonen (Skåne), als nestjong geringd, en in Februari van 1935 (de brief, waarin de ring werd opgezonden, is van 1 Maart) gevangen in een, door een Mambila- neger bij Kuma (oostelijk Nigeria —

vroeger Kameroen — op 6° 52' N.Br.) gezetten val. — Bertil HAGLUND, „Några bidrag till videsparvens biologi” (Enkele bijdragen tot de biologie van de boschgors — *Emberiza r. rustica* Pall.). Schr. vond, in noordelijk Norrland, niet minder dan 8 nesten van deze zeldzame gorzensoort. Hij geeft een foto van een ♀ op — en een van een ♂ bij het nest en eene beschrijving van het broedbiotoop. — Boekbespreking. — Korte mededeelingen, o.a. een foto van een nest van de kuifeend, *Nyroca fuligula* (L.), met 20 eieren. Waarschijnlijk afkomstig van 2 ♀♀.

Idem, Häft 4. Sten BRANDBERG, „Grönbenan som inkolent” (De boschruijter — *Tringa glareola* L. — broedende in het nest van een andere vogelsoort). Met enkele mooie foto's. Schr. vond in Juni 1933 (en ook in Juni 1934) bij het kleine meertje Piällojaure in zweedsch Lapland, een boschruijter op het nest van een kramsvogel, *Turdus pilaris* L. Het nest bevatte 4 eieren van eerstgenoemde soort. Verwisseling met het witgatje, *Tringa ochropus* L., is volgens hem uitgesloten. Hij wijst er bovendien op, dat ook POPHAM, in 1895 („Ibis”, 1897, p. 438) en de russische dr A. TUGARINOFF (in litteris) in 1908, aan de Jenissei, soortgelijke vondsten hebben gedaan. — Einar LÖNNBERG, „Bidrag till Hälsinglands fauna”. De fluiter, *Phylloscopus s. sibilatrix* (Bechst.) en de rietzanger, *Acrocephalus schoenobaenus* (L.) breiden zich noordwaarts uit. — Sten BERGMAN, „Några korta brev från Korea” (Eenige korte brieven uit Korea). De zweedsche onderzoeker, van wiens hand, dit jaar, in Stockholm is verschenen „Zur Kenntnis Nordostasiatischer Vögel”, bevindt zich weer in oost-Azië en schrijft, van Korea uit, over ornithologische waarnemingen. — L. J. ASPENLIND, „Huru jag fann Afrikas sällsyntaste fågel Grauers brednäbb” (Hoe ik Afrika's zeldzaamste vogel, Grauer's breedsnavel — *Pseudocalyptomena graueri* Rothsch. — vond.). — Weergevonden geringde vogels. — Boekbespreking. — Korte mededeelingen.

Tsj. Gs. DE VRIES.

Le Gerfaut, 25, 1935, no. 2. C. DUPOND, Oeuvre du baguage des oiseaux en Belgique. — C. DUPOND, Oiseaux bagués. — L. LIPPENS, Etude sur le Pigeon colombin, et son adaption en Belgique. — P. VEYS, A propos des Etourneaux sansonnets d'automne. — Notes. — Nécrologie. — Avis. — Bibliographie.

The Ibis, Thirteenth Series, Vol V, no. 2, April 1935. J. K. STANFORD, Notes on some new or rarely recorded Burmese Birds. — Sir Charles BELCHER and G. D. SMOOKER, Birds of the colony of Trinidad and Tobago. — R. C. CHEESMAN, On the food of the Barn-owl and its bearing on Barn-Owl population. — C. G. BIRD, A visit to the Cyclades. — J. VINCENT, The Birds of Northern Portuguese East Africa. — P. R. LOWE, On the Relationship of the Struthionies to the Dinosaurs and to the rest of the Avian Class, with special reference to the position of *Archaeopteryx*. — Short notes. — Obituary. — Notices of Recent Ornithological Publications. — Letters, Extracts, etc.

Idem, no. 3, July 1935. J. VINCENT, The Birds of Northern Portuguese East Africa, Part VIII. — T. A. DAVIS, Some Nesting Notes from the Savanna of the Rupunni District, British Guiana. — Prof. E. LÖNNBERG, Some Remarks on a Hybrid between the Golden Pheasant and the Common Pheasant. — L. GRISCOM, Critical Notes on Central American Birds in the British Museum. — Dr C. B. TICEHURST and H. WHISTLER, Some further Notes on the Birds of Portugal. Major W. MAITLAND CONGREVE, Further Notes from South-Western Transylvania. G. M. MATHEWS, Systematic Notes on the Manx Shearwater. — Capt. C. H. B. GRANT and C. W. MACKWORTH—PRAED, On the Handsome Francolin. — V. C. WYNNE—EDWARDS, The Newfoundland Gannet Colony; with recent information on the North American Gannetries. — R. E. CHEESMAN, On a Collection of Birds from North-western Abyssinia. — F. R. C. JOURDAIN, Notes on a Collection of Eggs and Breeding-habits of Birds near Lokoja,

Nigeria. — Short Notes. — Obituary. — Notices of recent Ornithological Publications. — Letters. — Extracts.

Idem, no. 4, October 1935. J. VINCENT, The Birds of Northern Portuguese East Africa, Part. IX. — R. MEINERTZHAGEN, The Races of *Larus argentatus* and *Larus fuscus*; with special reference to Herr B. STEGMANN's recent paper on the subject. — W. THESIGER and M. MEYNELL, On a collection of Birds from Danakil, Abyssinia. — L. CRISCOM, The Birds of the Sierra de las Minas, Eastern Guatemala. — D. LACK, Territory and Polygamy in a Bishop-Bird. — C. G. & E. G. BIRD, The Birds of Jan Mayen Island. — K. B. ROOKE, Observations on the Birds of Newfoundland during the 1934 Expedition of the Public School Exploring Society. — Short Notes. — Obituary. — Notices of Recent Ornithological Publications. — Letters. — Extracts.

Journal für Ornithologie, 83, Heft 2, April 1935. K. LORENZ, Der Kumpan in der Umwelt des Vogels (I). — G. STEINBACHER, Funktionell-anatomische Untersuchungen an Vogelfuszen mit Wendezehen und Rückzehen. — H. FRIEDMANN, Die Balz von *Semioptera wallacei halmaherae* in Gefangenschaft.

Idem, Heft 3, Juli 1935. K. LORENZ, Der Kumpan in der Umwelt des Vogels (Schluss). — W. KÜCHLER, Jahreszyklische Veränderungen im histologischen Bau der Vogelschilddrüse. — W. RÜPPEL, Heimfindeversuche mit Staren 1934.

Idem, Heft 4, Oktober 1935. F. GROEBBELS, Beobachtungen am Nest der Zwerggrohrdommel. — E. SNETHLAGE, Beiträge zur Fortpflanzungsbiologie brasilianischer Vögel. (Schluss). — H. Graf VITZTHUM, Milben aus der Nasenhöhle von Vögeln. — W. EMEIS, Bestandsschwankungen und heutige Verbreitung des Weissen Storches in Schleswig Holstein.

Ornis Fennica, 1935, No. 1. Olavi CAJANDER, „Einige Sonderzüge der Einödnenvogelfauna in den Kirchspielen Ruovesi, Juupajoki en Orivesi”. Finsch, met duitsche Zusammenfassung. — Pontus PALMGREN, „Über die Vogelfauna des Kulturgeländes auf Åland.” — Pasi A. LEHMUSLUOTO, „Uunilinnun, *Phylloscopus trochilus acredula* (L.), pesä pihitaksunen oksilla” (Nest van een fitis, op ½ m hoogte in een jonge spar, *Abies sibirica*. — Pieniä tietoja (Korte mededeelingen), waaronder een zeer interessant stukje van Pontus PALMGREN, „Skatan och människan” (De ekster en de menschen). Het lijkt schr. toe, dat de ekster in Finland, veel minder dan in Zweden en noordelijk Noorwegen het geval is, in de nabijheid van menschen nederzettingen nestelt. Hij stelt de vraag of de ekster in Noordeuropa oorspronkelijk een broedvogel der moerasbosschen aan rivier- en meeroevers is geweest, zooals BERGMAN (Zur Kenntnis Nordost-asiatischer Vögel, Stockholm 1935) in Kamschatka constateerde, of dat zij achter de menschen aan gekomen is. Laagstaande nesten zouden dan als een terugslag op het oorspronkelijke type moeten worden beschouwd. (Ook in Nederland heeft Referent tientallen laaggeplaatste eksternesten gezien. Niet alleen in moerasboschjes, maar ook op andere plaatsen, waar dikwijls hoogopgaand geboomte in de onmiddellijke nabijheid was.)

Idem, no. 2. T. A. PUTKONEN, „Pöllölajien runsaussuhteista Kaakkois-Suomessa” (Over de relatieve talrijkheid der uilen in Zuidoostfinland). Finsch, met duitsche Zusammenfassung. Schr. geeft een overzicht van de, in de jaren 1928—'34, bij twee bekende preparateurs in Wiborg ingeleverde, tien uilensoorten. Het grootste aantal (309 van de 913) vormt de boschuil, *Strix a. aluco* L., eene soort, die nog in het begin dezer eeuw voor de zeldzaamste der finsche uilen gold en waarvan, vóór 1910, slechts drie broedgevallen bekend zijn. Dan volgt de velduil, *Asio fl. flammeus*.

(Pontopp.), met 117, en daarna de sperweruil, *Surnia u. ulula* (L.), met 93 exemplaren. — H. AHLQVIST och P. PALMGREN, „Ett försök att utröna sambandet mellan burfåglars flyttningsoro och väderleksläget” (Een poging om de verhouding te bepalen tusschen de weersgesteldheid en de grootte van de trekonrust bij kooivogels). — Pontus PALMGREN, „Ein einfacher Apparat zur Registrierung der Intensitätsvariation der Zugunruhe bei gekäfigten Zugvögeln.” — Antero VAARAMA, „Lintuhavaintoja Kutsajoen Kaakkois-Kuolajärvellä” (Waarnemingen betreffende de vogels van het Kutsajoki-gebied in Kuolajärvi, Lapland — 67° N.Br.). — Pontus PALMGREN, „*Eriola minutilla* (Vieill.) anträffad i Finland”. Schr. vond in de oude vogelcollectie van het zoöl. museum der universiteit in Helsingfors, een als *Tringa minuta* geëtiketteerd voorwerp van den amerikaanschen vorm *Eriola minutilla* (Vieill.), dat, op 5 Juni 1847, te Helsingfors gevangen was. — Korte mededeelingen. — Boekbespreking. — Vereenigingsberichten.

Idem, No. 3. I. NORDBERG, „Zur Ernährungsbiologie des Sperbers, *Accipiter n. nissus* (L.) während der Zugzeit”. — A. PYNNÖNEN, „Kari-kukon, *Arenaria i. interpres* (L.), ja mēriharakan, *Haematopus o. ostralegus* (L.), muutosta maamme sisäosissa.” (Steenlooper en scholtekster als doortrekkers in het binnenland). Hoofdzakelijk op den voorjaarstrek. — I. HUSTICH, „Über die Verbreitung von *Turdus p. philomelos* Brehm und *T. musicus* L. in Nordfinnland.” — Paul O. KARÉN, „Kukkosensaaren linnusto kesäkuussa vuonna 1933” (De vogelstand van het eiland Kukkosensaari in den zomer van 1933). Finsch, met deutsche Zusammenfassung. — Pontus PALMGREN, „Ein Exemplar von *Phalacrocorax perspicillatus* Pall. in den Sammlungen des zoologischen Museums in Helsingfors.” — Antti REINIKAINEN, „Lintuhavaintoja Pohjois-Savosta (Sb.)” (Vogelwaarnemingen uit het noorden van het landschap Savo). — Aarne HELLEMAA ja Runar TALLQVIST, „Lintuhavaintoja Turtolan pitäjän Orajärven Kylän Porkkajärveltä 6. VI. — 20. VII. 1934” (Vogelwaarnemingen uit Turtola, de omgeving van het Porkka-meer, van 6 Juni — 20 Juli 1934). — Pieniä tietoja (Korte mededeelingen).

Tsj. Gs. DE VRIES.

Ornithologische Monatsberichte, 43, no. 2 März/April 1935. P. HEILFURTH, Ueber das Verhalten Brutpflegender Männchen von *Phylloscopus b. bonelli*. — F. STEINBACHER, Die Blaukehlchen der Skandinavischen Halbinsel. — G. STEINBACHER, Ueber den Bau des Magens von *Euphonia*. — R. MANGELS & E. SCHÜZ, Seltene Vögel im Gebiet des Kurischen Haffs 1933/34. — J. VERTHEIN, Zwergschwäne auf der Elbe unterhalb Hamburgs. — Kurze Mitteilungen. — Schriftenschau. — Nachrichten.

Idem, no. 3, Mai/Juni 1935. O. KLEINSCHMIDT, Gätke's Blaukehlchen. — F. STEINIGER, Ueber Reaktionshemmung bei Vögeln. — H. RINGLEBEN, Einige Beobachtungen am Nest von *Motacilla f. flava*. — B. STEGMANN, Die systematische Stellung der tibetanischen Lachmöwe. — W. von SANDEN, Beobachtungen an dem Schwanenbestand des Nordenburgersees in Ostpreussen seit seiner Besiedlung mit *Cygnus olor*. — J. STEINBACHER, Ueber den Zungenapparat südafrikanischer Spechte. — Kurze Mitteilungen. — Ornithologische Arbeiten aus nicht-ornithologischen Zeitschriften 1934 (II. Teil). — Nachrichten.

Idem, no. 4, Juli/August 1935. P. ROBIEN, Der Grüne Laubsänger Brutvogel in Pommern. — H. SCHÄFER, Ueber die Froschnahrung der Eulen. — E. STRESEMANN, Die Papuanischen Formen von *Accipiter fasciatus*. — O. NATORP, Limicolen-Zug im Binnenland. — Kurze Mitteilungen. — Schriftenschau. — Nachrichten.

Idem, no. 5, Sept/Okt. 1935. J. VERTHEIN, Beobachtungen am Weissrückenspecht und Dreizehenspecht im Bayrischen Wald. — Die Benutzung

von Ameisen zur Gefiederpflege. — G. STEINBACHER, Zur Anatomie von *Micropsitta*. — H. DATHE, Der Durchzug von *Motacilla flava thunbergi* durch Sachsen. — F. N. CHASEN, Neue Vogelrassen aus Malaysia. — Kurze Mitteilungen. — Schriftenschau. — Ornithologische Arbeiten aus nicht-ornithologischen Zeitschriften. — Nachrichten.

ORNITHOLOGISCHE PUBLICATIES UIT NIET-ORNITHOLOGISCHE TIJDSCHRIFTEN.

A. Hoogerwerf, De vogelbroedplaatsen in de Brantas delta. Nederl. Indische Vereeniging tot Natuurbescherming. Verslag over de jaren 1933—1934, p. 59. Archipel drukkerij, Buitenzorg. Beschrijving van eenige dezer broedplaatsen op Java met acht fraaie afbeeldingen van foto's, o.a. van purperreigers (*Ardea purpurea manillensis* Meyen) bij hun nest, de groote aalscholver (*Phalacrocorax carbo sinensis* Shaw & Nodd., syn. *Phalacrocorax fuscicollis*) op het nest en in de boomen, waar ook de kleine Javaansche aalscholver (*Phalacrocorax javanicus* Horsf.) broedt. Van een broedkolonie van drie soorten zilverreigers, van de middelste zilverreiger (*Egretta intermedia intermedia* Wagl.) met jongen. Voorts van den slangenhalvogel (*Anhinga rufa melanogaster* Forst., syn. *Plotus melanogaster* Gm.), die, zelf zwart zijnde, geheel witte jongen heeft. Verder nog de zeldzame roode nachtreiger (*Nycticorax caledonicus* Gm.), staande op een nest met twee eieren, en eindelijk de geheel zwarte ibis (*Plegadis falcinellus* subsp. *peregrinus* Bp.?), evenzoo op een nest met eieren. Een zeer fraai artikel in dit ook overigens hoogst belangrijke werkje.

F. C. VAN HEURN.

D. Pieters, De Argusfazant, De Tropische Natuur, 24, Januari 1935. Met ill. van een gedood ♂. Voor de Indische natuurvrienden is de heer D. PIETERS geen onbekende meer. Zijn unieke foto's van in het wild levende olifanten, waarmede hij zijn interessante bijdragen over deze dieren illustreerde, toonden voldoende aan, wat een ervaren woudlooper en speurder deze enthousiaste natuurliefhebber is. — In dit artikel geeft hij tal van biologische bijzonderheden over de uiterst schuiven argusfazant. Meer dan 100 speelplaatsen werden door hem onderzocht. Deze hadden een gemiddelden diameter van 3—6 meter, zoodat hetgeen in VAN BALEN'S „Dierenwereld van Insulinde" staat aangegeven, nl. 30—50 passen, op een vergissing berust. Verder constateerde hij, dat *Argusianus argus argus* (Linn.) niet polygaam, maar monogaam leeft. Om dit met zekerheid uit te maken, besteedde hij 3 weken achtereen dagelijks meerdere uren aan het besluipen en waarnemen van „koewau's" (Maleische naam; klanknabootsing). ♂ en ♀ overnachten ieder in een afzonderlijken slaapboom. Bij gevaar vliegt de vogel niet op, maar rent zoo snel mogelijk door het kreupelhout naar meer open woudgedeelten. In een boom gezeten, laat hij zich, bij de nadering van menschen, met gesloten vleugels vallen en spreidt deze eerst vlak bij den grond uit. Tweemaal vond de heer PIETERS nesten van argusfazanten, nl. in Februari 1 nest met 3 en in October 1 nest met 2 bebroede eieren (beide legsels voltallig). De eieren waren grauwwit van kleur en iets grooter dan een eenden-ei. Zeer interessant is ook de beschrijving van een bolderenden argusfazanten-haai op een speelplaats, die hij op een afstand van slechts 30—50 meter vanuit een loerhut waarnam.

L. COOMANS DE RUITER.

A. Hoogerwerf, Ornithologische merkwaardigheden in de Brantas delta (Java), ibidem, 24, 1935, p. 89. Fraai geïllustreerde verhandeling over het zelfde onderwerp als zijn bovengenoemde publicatie, met nog enkele andere foto's o.a. van de groote zilverreiger (*Egretta alba modesta* Gray, syn. *Herodias alba* L.) op nest met jongen.

Idem, Broedende witte ibissen in West-Java, ibidem, 24, 1935, p. 163—171. Verhandeling met een achttal groote afbeeldingen van een kolonie

broedende witte ibissen (*Threskiornis aethiopica* subsp., syn. *Ibis melanocephala* Lath.). De foto's geven de nesten met jongen, het voederen der jongen enz. te zien. Een 60-tal volwassen jongen werden helaas tot de laatste toe door de bevolking gedood en opgegeten.

P. Roorda, Iets over den bouw van vogelnesten, ibidem, 24, 1935, p. 191. Over de gedeeltelijk overhuifde nesten, die niet zelden gemaakt worden door de Javaansche vechtkwartel (*Turnix s. suscicator* Gm.).

Th. Hidma, Een roofridder en zijn gewoonten, ibidem, 24, 1935, p. 194. Over de vroeger tot de klauwieren, thans tot de gaaien (*Corvidae*) gerekende uiterst fraaie *Platylophus g. galericulatus* Cuv., de Javaansche kuifklauwier. Beschrijving van het ei.

L. Glauert (curator of Perth museum), Nature (London), 135, No. 3423 dd. 8 Juni 1935 p. 959. De Australische grauwe klauwier, *Cracticus torquatus*, voedt zich, ook wanneer hij reeds verzadigd moet zijn, met sprinkhanen en vlinders, met de ingevoerde slak *Helix pisana* en met mieren.

F. C. VAN HEURN.

Eierdooier en Eierschaal.

OTTO ROEMMELE, Die Beeinflussung der Dotterfarbe durch Verfütterung von künstlichen und vegetabilen Farbstoffen, sowie über das Mimikri der Eischalen. Z. Fleisch- und Milchhyg., 45, 1935, p. 225—227. Bij sneeuwal trad een bleeker worden der eierschalen op, ondanks bijvoeding met plantaardige dooierkleurstof. Dit wordt door mimicry verklaard.

W. L. BROWN, Der quantitative Zusammenhang von Eidotterfärbung mit Paprikafütterung. Agric. Exp. Stat. Georgia. Bull. 183, 1934 (6 pag.). Beschrijving van een methode ter bepaling van het capsanthin in eierdooiers.

J. GROSZFIELD, Neuere Erkenntnisse in der Chemie des Hühnereis. Z. Unters. Lebensmittel, 70, 1935, p. 82—91, Berlin. Over een groot aantal chemicalien, die in eiwit, eierdooier, en eierschalen (porphyrin) voorkomen. Waterverdamping door de schaal. Luminescentieverschijnselen van de eioppervlakte in ultra violet licht.

R. VIOLLIER und E. ISELIN, Über Jodeier. Mitt. Lebensmittelunters. Hyg., 26, 1935, p. 62—66, Basel. Over eieren met een zeer hoog jodiumgehalte, verkregen door het voederen van kippen met jodium (jodiumlevertraan) en die het niet altijd ongevaarlijke gejodeerde keukenzout kunnen vervangen.

F. C. VAN HEURN.

Vogels in de oudheid.

Harri HOLMA, Die Assyrischen Vogelnamen des Omentextes, K 3557. Studia Orientalia Helsingfors, 1, 1925, p. 69—71.

Ludwig KEIMER, A note on two hieroglyphs. Amer Journ. Sem. Lang. Liter., 43, 1926—'27, 2, p. 226—231. Der Aasgeier (*Neophron percnopterus*) und der weissköpfige Geier (*Gyps fulvus*).

—, Quelques hiéroglyphes représentant des oiseaux. Ann. Service Antiq. Egypte, 30, 1930, p. 1—26. Über Sattelstorch und drei Ibis-formen.

—, Quelques remarques sur la huppe (*Epupa epops*) dans l'Egypte ancienne. Bull. Instit. Franc. Arch. Orient., 30, 1930, 2, p. 305—331.

—, Quelques hieroglyphs représentant des oiseaux. Ann. Serv. Antiq. Egypte, 30, 1930, 1, p. 1—26. Over *Ephippiorhynchus senegalensis*, *Ibis religiosa*, *Plegadis falcinellus* en *Ibis comata*.

—, Ann. Serv. Antiq. Egypte, 30, 1930, 2/3, p. 184. Notes Additionnelles. O.a. over *Pluvianus aegypticus*.

—, L'Égyptologie et les Sciences naturelles. Chronique d'Égypte, 12, 1931, p. 306—311.

Wilhelm SPIEGELBERG, Neue Urkunden zum Ägyptischen Tierkultus. Sitz. Ber. Bayer. Akad. Wiss. Philos. — Philol. und hist. Kl. Münch. Bayer. Akad. Wiss. (1928) Abh., 3, 18 pag. Ein Ibissarg. Ein Falkendenkmal.

F. C. VAN HEURN.